

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Publicațiile Academiei, promotoare ale științei și practicii administrative

Revista

„Administrarea Publică”

Editată de Academie, pe parcursul celor 28 de ani, în cele peste 100 de numere de revistă au fost publicate mii de studii care, în totalitatea lor, constituie un aport important la dezvoltarea științei administrației în Republica Moldova.

Revista „Administrarea Publică” inserează articole științifice în limbile română, engleză, franceză și rusă, semnate de autori din mai multe țări. Prin Decizia Consiliului de Conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, revista „Administrarea Publică” a primit, în 2019, statut de publicație științifică de profil, categoria „B”.

Ziarul

„Funcționarul Public”

Fondat în decembrie 1994, ziarul „Funcționarul Public” a promovat în permanență evoluția sistemului administrativ autohton, transformările conceptuale ale procesului de studii de la Academie, fiind fidel cititorului său - funcționarul public de toate nivelurile.

Printre cele mai frecvente rubrici susținute de-a lungul anilor se enumeră „Viața Academiei”, „Revistele Academiei”, „Dezvoltare profesională”, „Administrația publică centrală”, „Administrația publică locală”, „Divertis” etc.

Cele două ediții periodice reflectă sistematic problemele teoriei și practicii administrării publice, promovării reformelor administrației

publice locale și organizării administrativ-teritoriale etc. Aceste publicații periodice cuprind aria geografică a întregii țări, fiind abonate de către instituțiile administrației publice.

Revista

„Relații Internaționale. Plus”

Revista „Relații Internaționale Plus” este editată de Academia de Administrare Publică din 2020. Colectivul redacțional ține cont de experiența, profilul și maniera publicațiilor naționale în care este abordată tema relațiilor internaționale, întru promovarea spiritului științific și analitic al cercetării.

Revista „Relații Internaționale. Plus” a primit, în 2019, statut de publicație științifică de profil, categoria „B”.

Revista „Economie Socială”

Odată cu implementarea proiectului transfrontalier „Parteneriat transfrontalier pentru dezvoltarea antreprenoriatului social”, în cadrul Programului Operațional comun România-Moldova 2014-2020, a fost fondată revista bilingvă „Economie Socială”, prima cu tematica respectivă în Republica Moldova și în spațiul transfrontalier.

În primele 18 luni, pe perioada proiectului, revista „Economie Socială” a fost concepută ca o publicație transfrontalieră, trimestrială, bilingvă, de popularizare a antreprenoriatului social care treptat urmează să devină o revistă teoretico-practică.

Abonarea 2022

Stimați cititori,

Este în toi campania de abonare la presa scrisă pentru anul 2022.

Sperăm să rămâneți fideli publicațiilor noastre – ziarul „Funcționarul Public” și revista „Administrarea Publică” și pe parcursul anului viitor.

Adresăm îndemnul pentru abonare, în special, autorităților publice și funcționarilor publici, cărora le sunt destinate aceste publicații ale Academiei de Administrare Publică, unicele ediții periodice în domeniu din republica noastră.

Vă reamintim că:

Ziarul „Funcționarul Public”
apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 39 lei;

6 luni - 78 lei;

1 an - 156 lei.

Indice poștal - 67919.

Revista „Administrarea Publică”
apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei;

6 luni - 84 lei;

1 an - 168 lei.

Indice poștal - 76957.

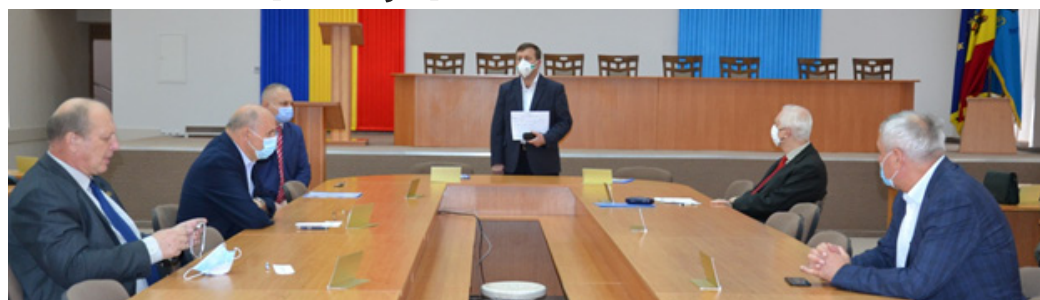
Abonarea poate fi perfectată la oficiile poștale ale Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”

Studii doctorale prin și pentru cercetare

Cercetarea științifică în deplină avansare constituie pentru Academia de Administrare Publică o prioritate de nivel european și internațional pentru a dezvolta și moderniza continuu științele administrative. În acest sens, un rol deosebit revine Școlii doctorale a Academiei de Administrare Publică, responsabilă de desfășurarea studiilor de doctorat, ciclul III.

Din an în an crește numărul de granturi în domeniul cercetărilor științifice câștigate prin concurs de Academia de Administrare Publică. Astfel, prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării cu privire la repartizarea granturilor doctorale cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2021-2022 Școlii doctorale a Academiei de Administrare Publică i-au revenit 13 granturi.

La programele de doctorat în domeniul științe sociale și economice sunt incluse proiectele susceptibile, care au obținut

punctaje înalte, repartizate în domeniile după cum urmează: Economie mondială, relații economice internaționale; Organizarea și dirijarea în instituțiile publice, servicii publice; Teoria, metodologia administrației publice; Teoria, metodologia relațiilor internaționale; Teoria, metodologia politologiei, instituții și procese politice. De asemenea, sunt prezentate titlurile proiectelor, punctajul acumulat și desemnați conducătorii tezelor de doctorat.

După cum este stabilită practica de lucru, cercetarea științifică și elaborarea tezelor de doctorat vor fi monitorizate continuu de conducătorii științifici ai

tezelor de doctorat, de cadrele științifico-didactice (profesori universitari și conferențieri), care desfășoară diverse activități în cadrul programelor de pregătire doctorală și asigură calitatea studiilor prin promovarea procedurilor de evaluare și perfecționare periodică a programelor de studii, stabilirea și menținerea legăturilor de cooperare internațională la nivel doctoral, organizarea școlilor de vară, precum și colaborarea cu mediul științific, economic și social autohton în vederea susținerii eforturilor de cercetare ale studenților-doctoranzi, a altor activități pentru a pregăti cercetători științifici profesioniști, care

să realizeze lucrări științifice valoroase de actualitate și să contribuie plenar la modernizarea serviciului public al țării, a altor domenii din sfera social-economică.

De menționat că, actualmente, în cadrul Școlii doctorale a Academiei de Administrare Publică sunt încadrați 19 de conducători de doctorat, dintre care 8 doctori habilitați și 11 doctori în științe, care ghidează studenți-doctoranzi din Republica Moldova, România, Azerbaidjan și Statul Israel.

Vitalie CAZACU,
doctor în economie,
conferențiar universitar,
director al Școlii
doctorale, AAP

Conferința internațională științifico-practică a studenților-doctoranzi

„Sintezele investigațiilor doctorale în domeniul științelor politico-administrative și economice”

Școala doctorală a Academiei de Administrare Publică face Apel de participare a studenților-doctoranzi la Conferința internațională științifico-practică cu genericul „Sintezele investigațiilor doctorale în domeniul științelor politico-administrative și economice”, care se va desfășura la 19 noiembrie 2021, ora 10.00.

La Conferință sunt invitați să participe studenții-doctoranzi ai Școlii doctorale a Academiei de Administrare Publică, precum și studenții-doctoranzi din alte Școli doctorale din țară și din străinătate.

Prezentările vor avea loc în cadrul atelierelor de lucru:

- Științe administrative. Administrare publică; instituții și servicii publice
- Științe economice. Economie mondială și relații economice internaționale
- Științe politice. Politologie, drept și relații internaționale

Limbile de comunicare ale Conferinței: română, engleză, rusă.

Lucrările Conferinței vor fi editate în culegere. Costul estimativ al unui exemplar - 120 lei.

Informații suplimentare:

E-mail: vitalie_cazacu@mail.ru; claudiaoltu@gmail.com

Tel. (+373 22) 28-48-70, mob. 078884870.

Democratizarea societății este un proces continuu

Având această concepție și dorind să contribuie la un proces mai calitativ de luare a deciziilor în interesul cetățenilor, tânărul absolvent al Universității de Stat din Comrat, **Dumitru CHIOSEA**, a conștientizat că ideile sale de consolidare durabilă și democratică a societății se pot realiza doar prin studii la Academia de Administrare Publică, după cum ne mărturisește în dialogul ce urmează.

- În acest context, la ce programă ați aplicat la Academia de Administrare Publică?

- Ași vrea să menționez chiar de la bun început că, visul de a studia la Academia de Administrare Publică mă preocupă de mai mult timp. Și iată acum sunt student-masterand la programa Drept public. Primele lecții mi-au confirmat alegerea făcută fiindcă aici, la sigur, voi acumula cunoștințe temeinice în domeniul dreptului public, al administrației publice, în ansamblu, și mă voi strădui să-mi aduc aportul la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor. Astfel, programa aleasă corespunde într-un total dorințelor mele de a fi de un real folos pentru societate.

Primele impresii sunt că aici procesul de studii este bine organizat, este foarte interesant, profesorii predau disciplinele într-un mod teoretico-practic, răspund la fiecare întrebare și deseori lecțiile continuă prin discuții la temă profesor-student.

Profesorii, cadrele didactice permanente sunt interesați dacă totul e clar în timpul predării lecțiilor, dacă sunt întrebări sau neînțelegeri. Aceasta ne bucură foarte mult și ne inspiră la studii mai aprofundate.

La fel, mi-am făcut mulți prieteni la Academie cu care, de asemenea, discutăm despre temele predate, facem schimb de practici, de puncte de vedere, acumulând astfel noi cunoștințe.

- Cum vă descurcați cu predarea disciplinelor în limba română, cum o învățați pentru a o cunoaște la perfecție?

- Cu studierea obiectelor în limba de stat mă descurc destul de bine. În timpul de față acord mult timp pen-

tru studierea limbii române. Pentru aprofundarea cunoștințelor în domeniu utilizez diverse variante, precum dicționarul, online- translatorul, mă strădui ca în discuțiile cu colegii să vorbesc în limba română și ei mă corectează pe unde trebuie. În context, studiez legislația Republicii Moldova în limba de stat, pe

care o citesc de mai multe ori cu dicționarul. În timpul lecțiilor înregistrez audio lecțiile și pe urmă descifrez cuvintele sau noțiunile necunoscute. Combinând toate aceste metode însușesc cu succes limba română și cred că, în scurt timp, o voi vorbi fluent.

- Academia de Administrare Publică a semnat un Acord de cooperare cu Secretariatul Consiliului Adunării Interparlamentare a Comunității Statelor Independente. După câte știu, ați participat deja la careva programe ale acestei organizații internaționale. Despre ce este vorba?

- Da, în toamna anului precedent am fost participant la internet-olimpiada „Sistemele electorale ale țărilor lumii” printre studenții instituțiilor de învățământ superior din țările-membre ale Adunării Interparlemen-

tare a Comunităților Statelor Independente. Am hotărât să particip la această olimpiadă pentru a cunoaște mai bine dreptul electoral și procesul electoral, domenii pe care le-am studiat la Universitatea din Comrat. Un alt motiv a fost faptul că de trei ani particip activ la diverse campanii electorale în calitate de membru al biroului

o dată în plus potențialul Academiei de Administrare Publică pe arena internă și internațională, ce oferă noi posibilități pentru pregătirea cadrelor înalt calificate pentru serviciul public al țării. Voi mai accentua, în acest sens, că oportunitățile oferite de Academie pentru ca studenții-masteranzi să însușească la nivelul

electoral de circumscripție. Astfel, a fi participant la o asemenea olimpiadă internațională a fost ca chemare enormă, unde am avut posibilitatea de a demonstra cunoștințele mele, dar și de a căpăta altele noi în domeniul electoratului. Pe parcursul olimpiadei era necesar de a da răspunsuri la întrebări de ordin general privind sistemele electorale, despre sistemele electorale din țările lumii, dar și din țările-membre ale Adunării Interparlamentare CSI. Toate acestea au fost foarte interesante pentru mine, această olimpiadă deschizând noi orizonturi în lumea științei și ajutându-mă să studiez mai aprofundat programa dreptului public.

Dar ași vrea să mai accentuez aici faptul, că semnarea Acordului de cooperare cu Secretariatul Consiliului Adunării Interparlamentare a Comunității Statelor Independente demonstrează

cerințelor zilei de azi programele de studii, precum mobilitatea academică, schimbul de profesori și studenți cu instituții-partenere de peste hotare, dar și conferințele naționale și internaționale, mesele rotunde, precum și Biblioteca Științifică a Academiei, care ne oferă literatura de specialitate și accesul deschis la bazele de date naționale și internaționale, asigură o platformă academică pentru pregătirea cadrelor înalt calificate pentru serviciul public al țării.

Toate acestea îmi inspiră încrederea deplină că visele mele vor deveni realitate, în primul rând, de a fi profesionist în domeniul electoratului și a aplica cunoștințele temeinice de la Academie, experiența și practica avansată de lucru într-o binele societății, al oamenilor.

**Pentru conformitate –
Ion AXENTI**

Eficiențizarea activității tinde spre a crea instituții stabile, dar și suficient de flexibile pentru a reacționa în fața nenumăratelor provocări, deschise dialogului cu publicul, capabile să instituie noi soluții și să furnizeze servicii mai bune. Investițiile în structurile, capitalul uman, sistemele și instrumentele sectorului public vizează eficiențizarea proceselor organizaționale, modernizarea gestionării și sporirea motivării și a competențelor funcționarilor publici.

În perioada 20 – 22 octombrie curent, Academia de Administrare Publică a desfășurat, în format onli-

Eficiențizarea activității profesionale în administrația publică

ne, încă un curs de instruire cu genericul „Eficiențizarea activității profesionale în administrația publică”.

Ca rezultat al participării la acest curs, participanții și-au dezvoltat abilitățile și au modelat atitudinile necesare exercitării eficiente a activității profesionale în administrația publică, ceea ce le vor permite de a îmbunătăți calitatea și eficiența realizării atribuțiilor de serviciu prin aplicarea instrumentelor de planificare, utilizarea optimă a timpului, folosirea tehnicilor specifice de comunicare, gestionarea eficientă a documentelor.

Curs de instruire a membrilor consiliilor regionale pentru dezvoltare

Pe data de 18 octombrie, în cadrul Academiei de Administrare Publică a demarat un nou curs de instruire cu genericul „Managementul activității consiliului regio-

nal pentru dezvoltare din toate regiunile de dezvoltare ale Republicii Moldova.

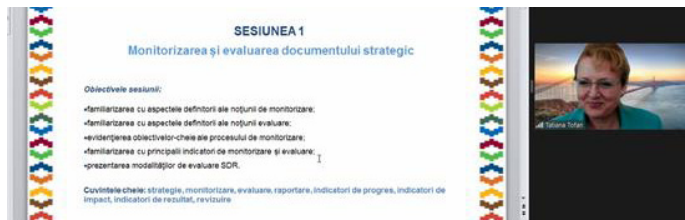
Această activitate urmărește drept scop dezvoltarea competențelor în

voltării stabile și durabile a localităților din regiune, prin accesul la cele mai noi teorii, concepte, modele și tehnici necesare pentru a dezvolta și promova regiunea și produsele regionale, prin facilitarea schimbului de cunoștințe și practici în domeniul politicii de dezvoltare regională, precum și prin formarea unei atitudini constructive față de procesul de dezvoltare durabilă a regiunii.

Formatorii Academiei au venit cu un suport informativ vast, într-o sprijinirea

membrii CRD în exercitarea rolului lor și a-i ajuta să valorifice pe deplin potențialul activității lor în cadrul Consiliului.

Reiterăm, că Academia de Administrare Publică, în parteneriat cu Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în cadrul Proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova” (MSPL) a inițiat prestarea acestui program de dezvoltare profesională încă în anul 2018. De atunci până în prezent au fost realizate 5 cursuri, în cadrul cărora au fost instruite 77 persoane.

nal pentru dezvoltare”. Cursul menționat este destinat membrilor consiliilor regio-

domeniul managementului mobilizării resurselor regionale în scopul dez-

Experiențe noi în domeniul managementului proiectelor

Un grup de peste 30 de funcționari din cadrul autorităților administrației publice locale au beneficiat de instruire în domeniul managementului și elaborării programelor/proiectelor. Cursul a fost realizat, în perioada 11-15 octombrie curent, de Academia de Administrare Publică cu suportul financiar al proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova” implementat de Agenția de Cooperare Internațională

a Germaniei (GIZ Moldova).

Formatorii din cadrul Academiei, cu vastă experiență în domeniu, printr-un ansamblu de activități teoretice și practice, au oferit participanților la curs informații relevante privind principiile de bază ale managementului proiectelor, etapele și procesele managementului proiectelor. Astfel, pe parcursul instruirii, participanții și-au aprofundat cunoștințele teoretice și au dezvoltat abilitățile

practice în ceea ce privește planificarea, implementarea, monitorizarea și auditul proiectelor.

instruire, inclusiv a resurselor bibliografice plasate pe Platforma de instruire la distanță LearnIn a Acade-

Participanții au apreciat înalt prestația formatorilor, calitatea materialelor de

miei, a aplicațiilor practice, a metodelor participative aplicate de către formatori.

Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022 a fost elaborat în vederea realizării obiectivelor de dezvoltare durabilă setate în Programul de guvernare „Moldova vremurilor bune”, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 88/2021, precum și angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, în mod special, celor ce derivă din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele-membre ale acestora și Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030.

Temei pentru elaborarea Planului de acțiuni a constituit art. 34 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, în corespundere cu care Guvernul este împuternicit să elaboreze și aprobe planul său de acțiuni pornind de la criteriile de prioritate și consecutivitate a acțiunilor, în vederea executării actelor normative ale Parlamentului și realizării programului de activitate al Guvernului.

Planul de acțiuni ghidează activitatea Guvernului spre un model de dezvoltare sustenabilă, axat pe investiții, stimularea și dezvoltarea capitalului uman, creșterea competitivității produselor și serviciilor autohtone, transformarea digitală a sectorului public și privat, eficientizarea cheltuielilor statului și administrarea responsabilă a proprietății acestuia, combaterea sărăciei și a inechităților sociale, modernizarea și fortificarea sistemelor de sănătate și educație, promovarea unei politici externe echilibrate, asigurarea integrității teritoriale, ordinii și securității, combaterea schimbărilor climatice și protecția mediului.

Un accent deosebit se va pune pe reformarea sistemului justiției, deoarece modul în care este înfăptuită justiția influențează direct dezvoltarea statului. Un sistem funcțional al

justiției garantează faptul că cetățenii și mediul de afaceri pot beneficia pe deplin de drepturile lor, consolidează încrederea reciprocă și contribuie la crearea unui mediu investițional favorabil.

În prezent, calitatea actului de justiție, dar și independența judecătorilor și a procurorilor, sunt

interesului și activității în serviciul public. Republica Moldova merită o administrație publică centrală și locală capabilă să asigure condițiile pentru dezvoltarea sustenabilă a țării, cu un nivel ridicat de integritate și competență.

Din această perspectivă, acțiunile Guvernului vor fi

administrației publice centrale, într-o manieră coerentă și integrată. Această precondiție va sta la baza elaborării unui nou document strategic pe termen mediu și lung, care va defini viziunea, cadrul general și intervențiile pentru schimbări pozitive în administrația publică din Republica Mol-

Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021 - 2022

grav afectate de abuzuri, de corupție, dar și de integritatea actorilor din sistem.

Prin urmare, îmbunătățirea sectorului justiției, combaterea corupției și asigurarea integrității actorilor din sistem constituie prioritatea majoră a Republicii Moldova, care are o importanță covârșitoare pentru întreaga societate și constituie condiție esențială pentru dezvoltarea cu adevărat a unei societăți democratice în care supremația legii și respectarea drepturilor și a libertăților omului reprezintă valori supreme garantate. În vederea realizării acestor deziderate politicile promovate vor fi orientate spre edificarea unui sector al justiției independent, imparțial, profesionist, responsabil, eficient și transparent.

Pentru realizarea cu succes a Planului de acțiuni, Guvernul va asigura crearea și dezvoltarea unui corp de funcționari profesioniști, integri și motivați, dedicați

direcționate spre depolitizarea, eficientizarea, transparentizarea și responsabilizarea administrației publice și consolidarea capacităților de perfecționare instituțională permanentă, pentru oferirea serviciilor accesibile și de calitate cetățenilor și mediului de afaceri din Republica Moldova, contribuind astfel la creșterea bunăstării societății și coeziunii sociale.

La nivel de administrație publică centrală, acțiunile prioritare se vor axa pe definirea noilor mandate ale instituțiilor publice centrale, eliminarea suprapunerilor, delimitarea clară a rolurilor între instituții, instaurarea principiilor de bună guvernare în cadrul agențiilor și întreprinderilor de stat care să funcționeze după reguli corecte și transparente.

La nivel de administrație publică locală, procesul de eficientizare și restructurare va fi abordat în corelare cu reorganizarea sistemului

dova, cu accent pe domeniul administrației publice locale, descentralizării și consolidării autonomiei financiare.

Problemele caracteristice unui sistem excesiv de fragmentat al administrației publice locale, precum atestăm în Republica Moldova, dificultățile importante semnalate și evidențiate pe parcursul ultimilor ani de către reprezentanții autorităților administrației publice locale, vor fi eliminate etapizat prin aplicarea mai multor instrumente, conforme cu cele mai bune practici europene, inclusiv dezvoltare regională, cooperare inter-municipală și stimularea amalgamării voluntare.

Guvernul va asigura accesul cetățenilor la servicii de calitate, la locul de reședință, în orice localitate din țară. La prima etapă, se va avansa cu activitățile de

(Continuare în pag. 6)

(Sfârșit. Încep. în pag. 5)

clarificare a competențelor și descentralizarea financiară, cu activități de comunicare și identificare a opțiunilor de creștere a capacității administrative a autorităților publice locale. Reorganizarea din punct de vedere teritorial și administrativ, va fi asumată prin obținerea consensului național asupra măsurilor de reformă. Inițierea și implementarea se va efectua etapizat, pe măsura asigurării cadrului normativ necesar, a condițiilor financiare și materiale, concomitent cu pregătirea personalului din

administrația publică locală pentru gestionarea și punerea în aplicare a unor noi procese.

Activitățile în domeniul administrației publice locale vor fi realizate, de asemenea, prin inițiative de racordare a cadrului de politici și normativ la prevederile Cartei Europene a Autonomiei Locale, la Recomandările Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei, la angajamentele asumate de aderare la valorile autentice ale comunității europene.

Implicarea reală și efectivă a autorităților publice locale va spori, inclusiv,

prin relansarea/revigorarea activității Comisiei paritare pentru descentralizare, precum și a grupurilor de lucru sectoriale pentru descentralizare, ca și platformă de comunicare și consultare a politicilor publice în domeniul administrației publice locale. De asemenea, se va accentua rolul asociațiilor reprezentative privind consultarea autorităților locale în procesul de luare a deciziilor la nivel central.

Modernizarea administrației publice la nivel central și local se va realiza, inclusiv, prin elaborarea și implementarea politicilor de management al resurselor

umane orientate spre atragerea persoanelor competente, precum și motivarea și dezvoltarea profesională continuă a funcționarilor publici.

Managementul resurselor umane din serviciul public se va baza pe promovarea eticii și integrității în administrația publică, respectarea principiului meritocrației și competențelor profesionale la ocuparea funcțiilor publice, clarificarea rolurilor și statutelor fiecărei categorii de personal, utilizarea instrumentelor digitale de evidență și gestionare a personalului.

Întâlnire cu reprezentanții agențiilor ONU

Ministrul Economiei, Sergiu Gaibu, a avut o întrevedere cu rezidentul coordonator al Organizației Națiunilor Unite în Republica Moldova, Simon Springett și șefii altor agenții ONU. Oficialii au discutat despre programele desfășurate de ONU și prioritățile pentru următorii ani.

Ministrul Gaibu a prezentat noua structură a ministerului și obiectivele cele mai importante pentru următoarea perioadă. Reprezentanții ONU au apreciat activitățile trasate de către minister și au reiterat intenția de a continua proiectele demarate pentru a susține activitatea Guvernului.

Alte subiecte de discuții

s-au referit la susținerea întreprinderilor mici și mijlocii, în special cele din zonele rurale, modul în care au fost afectate afacerile

muncă pentru ca părinții să poată îmbina armonios cariera cu viața de familie și alte subiecte conexe ministerului economiei.

în perioada pandemică și mecanismele de susținere a acestora, încurajarea mediului de afaceri să implementeze politicile prietenoase familiei la locul de

Ministrul economiei a mulțumit oficialilor ONU pentru susținerea oferită, subliniind momentul oportunității

tun de a reglementa cadrul normativ pentru a reduce poverile fiscale și a crește economia țării. La rândul său, E.S. Simon Springett a apreciat efortul noii guvernări, exprimând deschiderea pentru a oferi tot suportul necesar. „Este o mare oportunitate să venim cu toată expertiza de care dispunem pentru a ajuta guvernarea să-și atingă scopurile propuse, pentru a ajuta cât mai mulți oameni”, a precizat oficialul.

De la începutul prezenței și activității sale în Republica Moldova (din 1992), ONU este susținătorul principal al discuțiilor privind drepturile omului și egalitatea de gen, creșterea economică durabilă, incluzivă și echitabilă

precum și partenerul Republicii Moldova în progresele sale pe calea integrării europene.

Serviciu de presă al Guvernului

Guvernul a modificat Metodologia de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării

Mecanismul de realizare a proiectelor de cercetare și inovare va fi îmbunătățit pentru a crește valoarea științifică și social-economică a rezultatelor obținute. Cabinetul de miniștri a adoptat în ședința de astăzi, 20 octombrie, modificări ale Hotărârii Guvernului nr. 382/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării.

Noile modificări prevăd completarea tipurilor de proiecte pentru care Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare va putea organiza concursuri. Printre acestea se numără proiecte pentru tineri cercetători, proiecte pe probleme de maximă actualitate și cele

din domeniile specializării inteligente (energetică, bio-farmaceutică, agricultură și procesarea alimentelor, TIC).

Prevederile adoptate de Guvern propun perfecționarea procedurii de evaluare și a mecanismului de selectare a proiectelor pentru finanțare. Totodată, vor fi eficientizate și transparentizate procedurile de selectare dar și procesul de monitorizare a implementării proiectelor de cercetare și inovare, inclusiv a utilizării resurselor umane și mijloacelor financiare.

La fel, proiectul completează reglementările privind procedura de evaluare a rezultatelor proiectelor din domeniile cercetării și inovării în vederea eliminării unor discrepanțe între termenele

de raportare a realizării acestora și obținerea finanțării pentru anul ulterior derulării proiectelor. Astfel, se va diminua riscul de întârziere a evaluării rapoartelor anuale și a alocării finanțării.

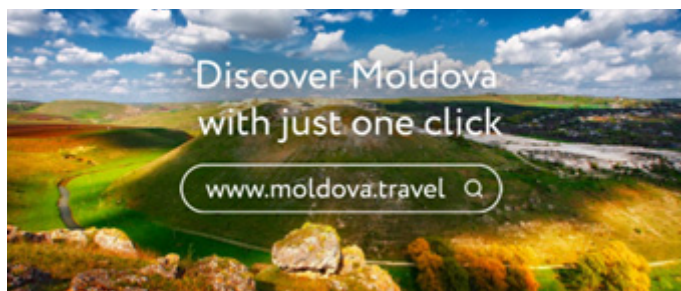
De asemenea, au fost stabilite modalități de utilizare a mijloacelor financiare rămase disponibile în cazul nesemnării sau rezoluțiunii contractelor.

Portalul național turistic lansat în nouă versiune pentru promovarea digitală a Republicii Moldova ca destinație turistică

Asociația Națională pentru Turism Receptor și Intern din Moldova lansează portalul turistic de țară moldova.travel, un parteneriat public-privat de amploare pentru industria turismului. Site-ul devine o platformă de promovare a turismului din Moldova, accesibilă în limbile română, engleză și rusă și cuprinde un vast număr de destinații și experiențe turistice din țara noastră, prezentate prin conținut modern, digital și actual.

Republica Moldova va fi promovată online prin portalul național de promovare a turismului, <http://moldova.travel/>, un parteneriat public-privat între mediul de afaceri din domeniul turismului receptor și intern, autoritățile și partenerii de dezvoltare. Noua resursă digitală informativă deschide dialogul despre Moldova ca destinație turistică pe piețele internaționale, cu o vitrină a patrimoniului cul-

tural-turistic și un eficient instrument de marketing și popularizare a Moldovei, realizat prin efortul comun

al Proiectului de Competitivitate din Moldova finanțat de USAID, Guvernul Suediei și Guvernul Marii Britanii și Asociația Națională pentru Turism Receptor și Intern (ANTRIM), în colaborare cu Ministerul Culturii și Agenția de Investiții a Republicii Moldova.

Platforma digitală de promovare a țării oferă turiștilor un vast repertoriu de destinații și experiențe turistice din regiunile Moldovei, include 16 tururi virtuale interactive a mai

multor destinații populare, 25 trasee turistice descrise atractiv, cu hărți și repere de călătorie, inclusiv rute oeno-

turistice, itinerarii de observare a păsărilor, de ciclism și drumeții, peste 500 obiective turistice listate, precum și contacte utile pentru planificarea călătoriilor în Republica Moldova, toate accesibile consolidat pe un portal digital.

Prezența digitală a ofertelor turistice și digitalizarea industriei turismului a devenit un imperativ de dezvoltare, mai ales în perioada post-pandemică.

Or, aproximativ 65% din deciziile de a călători spre o destinație de turism se fac în mediul online (studiul Euromonitor), pornind de la conținutul accesibil, iar 54% din cumpărăturile online din Europa revin sectorului de ospitalitate și turism (studiul OECD).

Ministerul Culturii și Agenția de Investiții a Republicii Moldova, în parteneriat cu Asociația Națională pentru Turism Receptor și Intern din Moldova, vor dezvolta portalul digital turistic într-un cadru de colaborare publică-privată, vor implementa campanii digitale de marketing, de publicitate în motoarele de căutare dar și în cadrul activităților de promovare a ofertei turistice.

Dezvoltarea web-site-ului www.moldova.travel a fost finanțată de Proiectul de Competitivitate din Moldova, al USAID, Guvernului Suediei și Marii Britanii.

Serviciul de presă al Ministerului Culturii

Localitatea Feștelița, din raionul Ștefan Vodă, a devenit primul sat inteligent energetic din Republica Moldova. Astfel, comunitatea beneficiază de o sursă suplimentară de venit pentru localnici. Evenimentul de inaugurare a Centrului

de Excelență în Eficiență Energetică este un exemplu remarcabil de combinare a eficienței energetice și a energiei regenerabile verzi produse local. Această abordare integrată prezintă beneficiile angajării într-o tranziție verde, care va asigura cetățenilor o calitate

financiar al Uniunii Europene, localitatea Feștelița a devenit primul sat inteligent energetic din țară, cu 4 edificii a instituțiilor publice din localitate ce corespund etichetării nZEB (edificii cu consum de energie aproape zero), iar primăria Feștelița

rare au vizitat diferite tipuri de infrastructură de ultimă generație în domeniul eficienței energetice, implementate în Feștelița și, anume, în incinta primăriei, grădiniței, gimnaziului și a Casei de cultură, de care beneficiază populația din sat.

Primul Centru de Excelență în Eficiență Energetică inaugurat în satul Feștelița, raionul Ștefan Vodă

de Excelență în Eficiență Energetică a avut loc în contextul Săptămânii Europene a Diplomatiei pentru Climă și a Săptămânii Europene a Energiei Durabile 2021.

Centrul de Excelență în Eficiență Energetică din satul Feștelița, lansat în data de 13 octombrie 2021, creat cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, este unicul în Republica Moldova. Centrul este format din 10 tipologii de subproiecte demonstrative din domeniul eficienței energetice și energiei regenerabile: iluminat stradal inteligent, parc fotovoltaic, panouri on-grid, cazangerii pe bază de biomasă, colectoare solare. Asemenea proiect reprezentativ contribuie la construirea unui viitor sigur din punct de vedere energetic, iar realizări similare fac parte din prioritățile

a vieții mai bună, mai multe resurse disponibile pentru bugetul local și, în același timp, va contribui la abordarea problemelor schimbărilor climatice și a securității energetice. Această inițiativă atrage, de asemenea, investiții suplimentare de la partenerii internaționali, cum ar fi Nordic Environment Finance Corporation sau Global Environment Facility. Ne bucurăm să vedem

- prima autoritate publică locală care gestionează un parc fotovoltaic. Toți cei cca 3.000 de localnici din Feștelița se bucură de condiții mai bune de viață, studii și muncă.

Comunitatea produce anual energie electrică de circa 384 MWh/an, înregistrează, estimativ, economii de energie de circa 647 MWh/an și peste 1.000.000 lei - profit în bugetul local. Grație Uniunii Europene, satul Feștelița obține o sursă adițională de venit de care beneficiază populația locală din Feștelița.

Primarul satului Feștelița, Nicolae Tudoreanu, a menționat: „Excelență în Eficiență Energetică – aceasta ne-am dorit să obținem la Feștelița și să demonstrăm că poate fi posibilă și în satele din Republica Moldova. Împreună cu comunitatea am trecut peste stereotipurile existente și cu suportul financiar al Uniunii Europene satul Feștelița a trecut la tipurile de eco-energie. La prima vedere, pare un obiectiv greu de atins, dar nu și pentru noi”.

Invitații și participanții la evenimentul de inaugu-

Centrul de Excelență din s. Feștelița a fost creat în cadrul proiectului „Crearea Centrului de Excelență prin pilotarea noilor tehnologii demonstrative de eficiență energetică și a surselor de energie regenerabilă în satul Feștelița”. Proiectul este implementat de primăria Feștelița, în parteneriat cu Asociația Obștească „Fondul de Inovații Sociale din Moldova”, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, în cadrul Programului „Convenția Primarilor – Proiecte Demonstrative”.

Costul total al proiectului este de 800.000 de euro, dintre care 500.000 de euro este grant oferit de Uniunea Europeană, iar 300.000 euro a constituit contribuția națională și locală prin intermediul Agenției pentru Eficiență Energetică, Consiliului raional Ștefan Vodă, administrației publice locale din Feștelița și locuitorilor satului Feștelița. Aceste investiții contribuie la reducerea emisiilor de CO₂ cu 465 tone/an, ceea ce reprezintă cu 52% mai puțin, comparativ cu anul 2011 – indicatori asumați prin angajament oficial al satului Feștelița. Angajamentul a fost onorat față de Convenția Primarilor pentru Climă și Energie, semnată în 2013.

Luminița NETEDU,
specialist comunicare,
ADR Sud a Ministerului
Infrastructurii și
Dezvoltării Regionale,
masterandă AAP

agendei Săptămânii Europene a Energiei Durabile (EUSEW), care se desfășoară anual în toată Europa. Mai mult decât atât, activitățile EUSEW-2021 au ca generic „Îndreptându-ne către 2030: remodelarea sistemului energetic european”.

„Crearea Centrului de Excelență în Eficiență Energetică în satul Feștelița, cu

că sprijinul Uniunii Europene a creat oportunități pentru realizarea acestei inițiative de succes”, a declarat Jānis Mažeiks, Ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova.

Centrul reprezintă, la nivel de țară, un model de schimb de bune practici în domeniul eficienței energetice. Astfel, cu suportul

A demarat inițiativa „Primarii pentru Creștere Economică”

Uniunea Europeană (UE) și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) au dat startul noii etape a inițiativei „Primarii pentru Creștere Economică (M4EG)” în Republica Moldova. Aceasta va avea ca scop stimularea dezvoltării verzi și echitabile în regiunea Parteneriatului Estic - Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina.

Pe baza rezultatelor din etapa anterioară (2017-2020), această inițiativă va introduce noi instrumente și practici inovatoare pentru a aborda provocările actuale

și viitoare ale localităților din țările Parteneriatului Estic.

„Uniunea Europeană acordă o mare importanță dezvoltării economice regionale. O economie puternică este fundamentul pentru o localitate bine gestionată. Cu sprijinul UE, această inițiativă se va concentra pe o creștere economică durabilă, care creează mai multe locuri de muncă, generează venituri mai bune și contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai. Prima etapă a programului a implicat peste 45 de localități și a contribuit la crearea unui Incubator de Afaceri și a mai multor centre de informare, susținând 3000 de beneficiari. A doua etapă va oferi oportunități de finanțare pentru autoritățile locale pentru ași crea propriile soluții adaptate realităților locale și pentru a le implementa în localitățile lor, în beneficiul cetățenilor”, a declarat Jānis Mažeiks, ambasadorul UE în Republica Moldova.

„Apreciam faptul că Moldova face parte din această

nouă acțiune regională și reafirmăm angajamentul PNUD Moldova de a promova abordări inovatoare pentru dezvoltarea durabilă a orașelor și comunităților. Aceasta este o inițiativă extrem de relevantă și oportună, care va sprijini eforturile de redresare ale țării din criza pandemică, prin stimularea creșterii economice incluzive și crearea de locuri de muncă, în parteneriat cu autoritățile locale. Localitățile vor elabora și implementa planuri de dezvoltare economică locală, în conformitate cu principiile bunei guvernări și

bunei gestiuni financiare”, a declarat Dima Al-Khatib, Reprezentantă rezidentă PNUD în Republica Moldova.

La finele lui septembrie, UE și PNUD Moldova au lansat o nouă invitație de exprimare de interes „Portofolii pentru transformări municipale” în cadrul inițiativei „Primarii pentru Creștere Economică (M4EG)”. Această invitație este adresată membrilor actuali ai inițiativei M4EG.

Laura BOHANȚOV,
specialist comunicare,
PNUD Moldova

Municipiul Cahul s-a înfrățit cu municipiul Constanța: noi perspective de colaborare și proiecte comune

Municipiul Cahul s-a înfrățit cu municipiul Constanța, România. În cadrul unui eveniment festiv, ce a avut loc, recent, la Constanța, primarul municipiului Cahul, Nicolae Dandiș, a

semnat Acordul de înfrățire cu Vergil Chițac, primarul municipiului Constanța, document aprobat anterior de ambele consilii municipale. La eveniment au participat consilieri municipali, Episco-

pul Veniamin al Basarabiei de Sud, conducători de instituții educaționale și culturale din Cahul.

Delegația Republicii Moldova a avut o discuție sinceră cu mai mulți reprezentanți ai instituțiilor din Constanța, despre propunerile și perspectivele de cooperare, ce urmează incluse în curând într-un plan de acțiuni comune.

Ulterior, delegația a făcut o vizită și Arhiepiscopului Tomisului ÎPS Teodosie și la alte instituții importante din Constanța, unde a fost primită cu mare ospitalitate.

Colaborarea internațională constituie o prioritate în activitatea Consiliu-

lui municipal Cahul. Astfel, până în prezent, primăria Cahul are încheiate 15 acorduri de colaborare, printre care 6 cu parteneri din România, celelalte acorduri fiind încheiate cu parteneri din Franța, Italia, Bulgaria, Polonia, Letonia, Lituania, Ucraina, Japonia, Portugalia. Urmare a acestor acorduri, în municipiul Cahul sunt implementate proiecte de domeniu social, economic, cultural-sportiv care determină o bună dezvoltare durabilă a urbei în interesul cetățenilor.

Aliona TRICOLICI,
secretar al Consiliului
municipal Cahul

Noi oportunități de dezvoltare a orașului Căușeni cu sprijinul partenerilor din România

Cu aceste concluzii s-a întors **Anatol DONȚU, primar de Căușeni**, de la Sesiunea solemnă a Adunării generale a Consiliului Autorităților Locale din România și Republica Moldova (CALRRM) – „ÎMPREUNĂ ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ”. Organizat de Asociația Comunelor din România – ACoR, în parteneriat cu Consiliul Județean Sibiu și cu primăria municipiului Sibiu, evenimentul s-a desfășurat la Sibiu în perioada 16 - 19 septembrie curent, la care au participat 120 de primari de pe ambele maluri ale Prutului. În continuare, domnul primar ne relatează despre participarea sa la aceste evenimente și care sunt așteptările, perspectivele Căușenilor.

Adunarea generală a Consiliului Autorităților Locale din România și Republica Moldova (CALRRM) a avut ca scop consolidarea relațiilor de cooperare dintre autoritățile administrației publice locale din Republica Moldova și România și identificarea modalităților prin care se pot transfera cunoștințe în domeniul administrației publice locale, precum și modalități de pro-

România sprijină demersul lansat la Sibiu de constituire pe baze solide a unei structuri de cooperare între autoritățile locale românești (orașe, comune, municipii, județe) și Congresul Autorităților Locale din Republica Moldova.

Această inițiativă are drept scop cooperarea intensă dintre autoritățile administrației publice locale din Republica Moldova și cele din România și identificarea modalităților prin care se pot face schimburi de bune practici în domeniul administrației publice locale, dar și promovarea intereselor reciproce a drepturilor și intereselor autorităților locale în cadrul instituțiilor europene, existența unui program-pilot de finanțare europeană, elaborarea unui plan de acțiuni pentru colaborarea comunităților locale din

Comitetului European al Regiunilor.

De asemenea, la nivelul Comitetului Regiunilor a fost adoptată Strategia Macroregională a regiunii Munților Carpați în care este

iește cu finanțare externă care să sprijine inițiativele comune.

Impresiile de la Sesiunea Solemnă a Adunării Generale a Consiliului CALRRM, de la Sibiu, sunt cele mai plăcu-

implicată și Republica Moldova, ce ne va oferi în continuare o strânsă colaborare și schimburi de bune practici de guvernare locală.

te, pozitive. Evenimentul a fost organizat la nivel înalt. Am văzut multe lucruri utile, care ar putea fi implementate și în orașul Căușeni.

Participarea la evenimentul respectiv a însemnat pentru noi oportunități de extindere a relațiilor de colaborare cu parteneri noștri din România. Așa menționa aici că, actualmente, avem încheiate Acorduri de cooperare cu primăriile municipiul Medgidia și orașului Cernavoda, județul Constanța, comunei Moieciu, județul Brașov, orașul Târgoviște, județul Dâmbovița, orașul Negrești, județul Vaslui, orașul Târgu Neamț, județul Neamț.

În discuțiile cu colegii din România am abordat subiecte ce țin de perspectivele colaborării în domeniul administrării publice, mediului, educației, cultură, sport și sper că pe viitor cu unele localități vom iniția proiecte de colaborare.

movare reciprocă a drepturilor și intereselor autorităților publice locale în cadrul instituțiilor europene. Este un interes pentru noi și faptul că Asociația Orașelor din

cele două țări, precum și susținerea și promovarea participării, în calitate de observatori, a unei delegații a autorităților locale din Republica Moldova la lucrările

Am participat la această întrunire pentru a aborda problemele cu care se confruntă unitățile administrativ-teritoriale din Republica Moldova și a identifica pro-

„Călătoriile identitare” ale lui Mihai Nicolae

Mihai Nicolae vine cu o nouă concepție despre românii din afara granițelor, scriind sintagma „românii megieși”... Este opinia cunoscutului istoric Ion Negrei, expusă în cadrul lansării primului volum al cărții „Călătorii identitare: românii megieși”, semnată de Mihai Nicolae, doctor în drept la Universitatea București. Lansarea a avut loc luni, 18 octombrie la Biblioteca municipală „B. P. Hașdeu”.

Potrivit istoricului Negrei, românii megieși sunt mereu în căutare, mai ales acum, când, în opinia sa, nivelul de conștiință identitară a acestora este mai jos în comparație cu perioada interbelică, deoarece statele în care ei locuiesc, nu au interesul de a le o menține...

Același lucru avea să-l afirme și istoricul Anatol Petrencu: românii din jurul României supraviețuiesc în condiții extraordinar de grele, suntem mereu în criză identitară...

Dr. Irina Airinei de la București, specifica: „...volumul reprezintă prima sinte-

ză documentară apărută în ultimii 86 de ani dedicată colectivităților naționale din vecinătatea României. În anul 1935, diplomatul Mihai Adalbert Blenche – fost prim consul la TEHERAN – a publicat studiul „Românii de peste hotare”. După aceea a urmat tăcerea, iar statul român a declinat orice preocupare pentru soarta românilor rămași în afara frontierelor. Acest studiu monografic prezintă pentru prima dată împreună aceste comunități”. Este prima carte care își propune să înmănun-

cheze toate comunitățile de români, această centură de siguranță din jurul României, spunea Irina Airinei, apreciind soarta românilor înstrăinați drept una vitregă.

Deputatul Vasile Șoimaru, precum și alți vorbitori, a specificat că a călătorit mult cu autorul cărții, care este copleșit mereu de multe idei, a organizat multe expoziții, lansări de carte și alte evenimente legate de soarta românilor de pretutindeni. De altfel, capitolul din acest prim volum consacrat Transnistriei, începe în felul următor: „Eram la Chișinău. M-a sunat profesorul Șoimaru: „- Mergi duminică la Tiraspol? – Merg, dar cum ajung?.. – Mergi cu mine”. Duminică dimineața eram plecați... Șoseaua Chișinău – Tiraspol era liberă; mai puțin de o oră ne-a luat să parcurgem cei vreo 64 de km unde funcționează un punct de trecere a frontierei. Când am văzut Varnița, m-au încercat câteva gânduri confuze: aici și-au stabilit suedezii tabăra după înfrângerea de la Poltava din anul 1709.

Aici regele Carol al XII-lea al Suediei și-a avut reședința o vreme. Cu un asemenea ilustru vizitator, sătucul de la Nistru a fost numit „Noul Stockholm”. Este un citat semnificativ, dat fiind, în volum impresiile personale ale autorului în urma „călătoriilor sale identitare”, sunt țesute cu un bogat material istorico-documentar. Do- vadă este și impresionanta bibliografie care însoțește fiecare capitol al cărții, autorul studiind numeroase izvoare prin arhive și biblioteci.

Acest prim volum al „călătoriilor identitare” prezintă Ținutul Herța, Transnistria, Românii de la est de Bug, Sudul Basarabiei (Bugeac), Românii din Bulgaria și Românii din Banatul sârbesc (Voivodina).

Cel de-al doilea volum, în pregătire, precum anunță autorul, va cuprinde comunitățile din dreapta Tisei (Maramureșul istoric), Bucovina de nord, Basarabia (Republica Moldova) Românii din Timoc și Valea Moravei, precum și cei din Ungaria.

Sergiu ADRIAN

Lansarea cărții „The Promise of Higher Education: Essays in Honour of 70 Years of IAU”

Pentru a marca cea de-a 70-a aniversare a Asociației Internaționale a Universităților (IAU), la 19 octombrie 2021, Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA) și IAU au găzduit primul webinar dedicat lansării cărții „The Promise of Higher Education: Essays in Honour of 70 Years of IAU”.

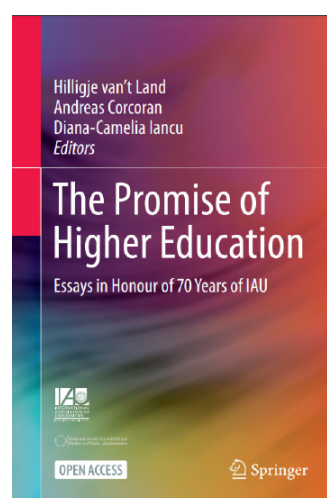
Webinarul, cu tema „Coding the Values in a Changing Higher Education Landscape” a fost moderat de rectorul SNSPA, prof. univ. dr. Remus Pricopie, Vicepreședinte al IAU.

Invitații speciali ai evenimentului au fost Jo Beall, London School of Economics and Political Science, Sjur Bergan, Council of Euro-

pe, Andrew J. Deeks, University College Dublin, Manja Klemenčič, Harvard University, Mandla S. Makhanya, University of South Africa, Saulius Spurga, Mykolas Romeris University.

Subiectele dezbătute în cadrul acestui webinar au vizat modul în care universitățile reacționează, se adaptează, își protejează integritatea și contribuie, bazându-se pe un set de valori, la transformarea activă a societății.

Volumul „The Promise of Higher Education: Essays in Honour of 70 Years of IAU” cuprinde o colecție de 65 de eseuri realizate de 82 de autori din întreaga lume și reprezintă o reflecție asupra trecutului, prezentului și

viitorului învățământului superior, abordând, în același timp, teme și provocări actuale ale acestui domeniu. Editorii lucrării sunt Hilligje van't Land, Secretar general IAU,

Andreas Corcoran, Secretar general IAU, și conf. univ. dr. Diana Iancu, Senior fellow IAU, decanul Facultății de Administrație Publică (SNSPA) și manager instituțional CIVICA – Universitatea Europeană de Științe Sociale, din partea SNSPA.

Cartea și evenimentele online dedicate acestei lansări, care se vor desfășura în luna octombrie 2021 și la începutul lui decembrie 2021.

Sursa: <http://snspa.ro/snspa-marcheaza-70-de-ani-de-la-infiintarea-asociatiei-internationale-a-universitatilor-iau-prin-lansarea-cartii-the-promise-of-higher-education-essays-in-honour-of-70-years-of-iau/>

O familie din satul Sadaclia, raionul Basarabeasca, a deschis chiar acasă o grădină zoologică. Grădina zoologică, intitulată „MIRA”, deține peste 30 de specii de animale și păsări. Ulterior, colecția se va completa și cu alte specii. Detalii privind această neobișnuită grădină zoologică ne oferă proprietara **Valeria GRIBINET**.

Pornind de la dorința de a ne refugia de aglomerația din oraș și de a fi mai aproape de părinții noștri, am decis să ne întoarcem în localitatea natală – satul Sadaclia, raionul Basarabeasca. Viața este prea scurtă pentru a o petrece în goană după bani, pentru a ne distanța de casa părintească, de părinți și a trăi departe de valorile familiale.

dat și nume – Filip și Otilia, nume la care ei reacționează duos. Fetițele noastre, fiind de vârstă mică, au avut o reacție pozitivă și foarte interesantă față de acești doi păuni. Astfel, am decis ferm să aducem acasă diverse specii de păsări și animale. Urmare, am ajuns să avem în gospodărie vietăți deosebite și unice: ponei, fazani, porci spinoși, rațe, găște și

asigurat că toate au o stare perfectă de sănătate, că s-au familiarizat și că nu prezintă nici un pericol, am invitat locuitori din satul nostru să admire frumusețea vietăților. Vestea despre mica noastră grădină „Mira”, căreia i-am dat numele în cinstea fetiței noastre mai mari, s-a răspândit foarte repede. Oamenii s-au arătat interesați, efectuând vizite din toate colțurile țării și nu numai.

Nu este stabilită o taxă pentru vizită, dar se acceptă donații. Vizitatorii contribuie la întreținerea animalelor și păsărilor cu bani, cereale, fructe și legume. Nu am avut intenția să deschidem o afacere și să obținem profit din asta. Ideea noastră are

succes la toate categoriile de vârstă. La moment, reușim să organizăm excursii cu scop educativ și cultural pentru copiii de grădiniță (grupa pregătitoare) și școală. Am amenajat și un mic muzeu cu două compartimente – „Cămara bunicii” și „Retro”. Acestea conțin colecții făcute și adunate de familia noastră de-a lungul anilor.

În câteva luni de activitate ne-am convins că inițiativa noastră de a crea ceva frumos și accesibil pentru oameni este una cu impact benefic asupra societății. Chiar dacă nu avem profit din ocupația noastră, ne bucurăm nespuse de mult că putem aduce zâmbete și că am creat un loc unde familiile au posibilitate să petreacă timp împreună, să cunoască fauna naturală și să aibă grijă de mediul înconjurător.

Actualmente, grădina noastră servește drept adăpost pentru vietăți găsite în stare vulnerabilă și pentru animale de companie pe care oamenii nu au posibilitate să le întrețină. Prioritatea noastră este bunăstarea vietăților cu ajutorul cărora creăm bucurie copiilor și maturilor ce le vizitează.

Analizând cât e de minunat să trăiești într-o familie numeroasă și completă, noi, Vasile și Valeria Gribinet, am decis să creăm în gospodărie un loc de suflet și plin de armonie. Întrucât conceptul de „frumos, dragoste și grijă” s-a dovedit a fi pentru toți membrii familiei noastre același, s-a ajuns la ideea comună de a-l manifesta față de viețuitoarele naturii.

Primele păsări pe care le-am adus acasă au fost o pereche de păuni. Încântați de frumusețea, grația și delicatețea acestora, le-am

găini decorative, struți africani, maimuțe, suricați, căprioare, iepurași, porumbei, purceluși de mare, papagali, broaște țestoase, un șarpe.

Responsabilitatea de a le crea condiții necesare de trai și a le asigura un regim biotic personal corect a fost una asumată. Animalele și păsările au fost adunate din toată țara, unele de la ferme, ca de exemplu struții, altele de la Grădina zoologică din Chișinău. Au fost aduse și animale care au avut nevoie de o îngrijire specială pentru a le reabilita. După ce ne-am

Rectoratul, Asociația sindicală, colectivul Academiei de Administrare Publică exprimă sincere și profunde condoleanțe domnului Ion AXENTI, specialist principal în Direcția editorială, în legătură cu trecerea în neființă a fratelui său Eugen.

Dumnezeu să-l odihnească în pace cu cei dreapți.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Sergiu VLADICA - șef Direcție

Ion AXENTI - specialist principal

Ana-Laura PAȘNIC - specialist principal

Marina PASTUH - inginer-programator

ADRESA NOASTRĂ:

MD 2070
mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.
Ziarul apare de două ori pe lună.
Indice 67919.
Coli de tipar 1,5. Tiraj: 300.
Bun de tipar 26.10.2021

CONTACTE:

E-mail: aap.editura@yahoo.com

Tel: 0- 22- 28-40-78

Tipografia CEP USM